

ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Молодіжна громадська організація "Незалежна асоціація молоді"

АЛМАШІ СВІТЛАНІ ІВАНІВНІ

За активну участь в XXII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції
"Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття в країнах
Європи та Азії"

Координатор конференції: БОБРОВНИК Ю.В.

(підпис)

Переяслав-Хмельницький - 2015

2016

Проблеми та перспективи розвитку
науки на початку третього тисячоліття
у країнах Європи та Азії

XXII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

30 – 31 січня 2016 р.

Секції:

Біологічні науки	Право
Географія та геологія	Психологія
Державне управління	Соціологія
Екологія	Технічні науки
Економіка	Сучасні інформаційні технології
Історія	Соціальні комунікації. Медіа.
Математика	Фізична культура та спорт
Мистецтво	Філологічні науки
Педагогіка	Філософія
Політологія	

Переяслав-Хмельницький

XXII

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»

молодіжна громадська організація
«НЕЗАЛЕЖНА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДІ»

студентське наукове товариство історичного факультету
«КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ»

МАТЕРІАЛИ

XXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у
країнах Європи та Азії»

30 – 31 січня 2016 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Матеріали XXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» // Збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016 р. – 379 с.

Материалы XXII Международной научно-практической интернет-конференции «Проблемы перспективы развития науки в начале третьего тысячелетия в странах Европы и Азии» // Сборник научных трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2016 г. – 379 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України,
ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковорода»

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор исторических наук, профессор, действительный член НАПН Украины, ректор ГВУЗ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковорода»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

С.М. Рик – к.ф.н., доцент;

Т.М. Боголіб – д.е.н., професор;

Г.Л. Токмань – д.п.н., професор;

Н.В. Ігнатенко – к.п.н., професор;

В.В. Куйбіда – к.біол.н., доцент;

В.А. Вінс – к.псих.н.;

Ю.В. Бобровнік – к.і.н.;

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

С.М. Рик – к.ф.н., доцент;

Т.М. Боголиб – д.э.н., профессор;

Г.Л. Токмань – д.п.н., профессор;

Н.В. Игнатенко – к.п.н., профессор;

В.В. Куйбида – к.биол.н., доцент;

В.А. Винс – к.псих.н.;

Ю.В. Бобровник – к.и.н.;

Члени оргкомітету інтернет-конференції:

Ю.В. Бобровнік,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Члены оргкомитета интернет-конференции:

Ю.В. Бобровник,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Упорядники збірника:

Ю.В. Бобровнік,

А.М. Вовкодав.

Составители сборника:

Ю.В. Бобровник,

А.М. Вовкодав.

Кристина Мешко (Мукачево, Україна) КРИТЕРІЇ І ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНOSTІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДБАЙЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ КОЛЕДЖІВ.....	169
Наталія Муляр, Наталія Тимошенко (Київ, Україна) СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	172
Галина Петрів (Заліщики, Україна) ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ЛЮДИНИ ДО ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ЕПОХУ АНТИЧНОСТІ.....	174
Юлія Романенко (Донецьк, Україна) АДАПТАЦІЯ МЕТОДУ БРЕЙНСТОРМІНГУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ЗА СХЕМОЮ «ЗМІСТ У ФОРМІ» НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ.....	177
Жанара Садыкова (Қазақстан, Астана) ПСИХІКАЛЫҚ ДАМУЫ ТЕЖЕЛГЕН МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ЭМОЦИОНАЛДЫҚ БҰЗЫЛЫСТАРЫН МУЗЫКАЛЫҚ ФОЛЬКЛОР АРҚЫЛЫ ТҮЗЕТУДЫҢ МҮМКІНДІКТЕРІ.....	179
Таубалдиева Ж., Оңғарбаева С.С., Қожаханова Ж.С. (Талдықорған, Казахстан) САБАҚТА КӨРКЕМДІК ІС-ӘРЕКЕТТЕРДІ ҚОЛДАНУ ӘДІСТЕРІ.....	182
Таубалдиева Ж.Ш., Зауатбекова Г.М., Қызырхан А., Спанова Ж.Ш. (Талдықорған қаласы, Қазақстан) ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ ҚАҒИДАЛАРЫ.....	184
Жуматай Таубалдиева, Урисбаева А.А., Әліпбекова М.Б. (Талдықорған, Казахстан) СТУДЕНТТЕРДІҢ ПРАКТИКА ӨТУ БАРЫСЫНДА МУЗЫКАЛЫҚ ІС-ІРЕКЕТТЕРДІ САБАҚТА ҚОЛДАНУ ӘДІСТЕРІ.....	186
Улдай Туленова, Гулнази Ищанова (Атырау, Қазақстан) КРЕДИТТІК ОҚЫТУ ЖҮЙЕСІНДЕ СТУДЕНТТЕРДІҢ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ӘРЕКЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....	188
Сергей Турковский, Юлия Чорна (Запорожье, Украина) ФУНКЦИИ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ РКИ.....	191
Гулназым Уразова, Эльмира Испанова (Атырау, Қазақстан) ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МАМАНДАРДЫ ДАЯРЛАУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	193
Пардабой Холматов, Қиличбек Мусурмонкулов (Гулистан, Узбекистан) ЎҚУВЧИЛАРНИ КАСБ-ХУНАРГА ЙЎЛЛАШНИНГ ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ.....	195
Лайло Элмурадова (Чоргумбаз, Узбекистан) ЧЕМУ И КАК УЧИТЬ УЧАЩИХСЯ В РАБОТЕ НАД СОЧИНЕНИЕМ.....	197
Насиба Юнусметова, Барно Умирзокова (Гулистан, Узбекистан) СОҒЛОМ ОНА ВА БОЛА ТАРБИЯСИДА ОИЛА МУСТАҒҚАМЛИГИНИНГ АҲАМИЯТИ.....	199
Ирина Янушевская (Запорожье, Украина) СТРУКТУРА КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ И ЕЁ РОЛЬ В ОБУЧЕНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЙ РЕЧИ НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ.....	200

СЕКЦІЯ: ПРАВО

Марина Кулик, Юлія Терещенко (Київ, Україна) ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ.....	203
Володимир Левкович (Львів, Україна) КЛАСИФІКАЦІЯ НЕПОДАТКОВИХ ДОХОДІВ В УКРАЇНІ.....	205
Андрій Мороз (Київ, Україна) РОДОВИЙ ОБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 397 КК УКРАЇНИ.....	207

СЕКЦІЯ: ПСИХОЛОГІЯ

Xursanqul Tursunmurodov, Iroda Hamroqulova (Samarqand, O'zbekiston) SHATRANJ(SHAXMAT) O'YINLARIDA XOTIRA VA IDROKNING AHAMIYATI.....	209
Світлана Алмаші (Мукачево, Україна) ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	210
Ataboyeva N.B., Saboxiddinova Sh. (Toshkent, O'zbekiston) O'SMIRLIK DAVRIDA AVTONOMIYANI NAMOYON BO'LISHINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI.....	212
Магдалина Барчій (Мукачево, Україна) ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ЯК ПРОФЕСІЙНА ЯКІСТЬ ПСИХОЛОГА.....	214
Ольга Воронова (Мукачево, Україна) ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	216
Амалия Ільянова (Киев, Украина) ВЗАИМОСВЯЗЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ФОРМИРОВАНИЯ ИМИДЖА ПРЕДПРИЯТИЙ И ЛИДЕРА.....	217
Клименко А.И. (Костанай, Казахстан) ЛИЧНОСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПОДРОСТКОВ С АГРЕССИВНЫМ ПОВЕДЕНИЕМ.....	219

Material pedagog tomonidan izchil, muayyan mantiqiy tartibda, "oddidan murakkabga, osondan qiyinga, tanishdan notanishga" degan ma'lum pedagogik tamoyil asosida bayon qilinishi darkor. Yangi o'rgatlayotgan materialni aniq misolda ko'rsatiladigan muayyan sistemada joylashuvi tarkibiy qismlarga ajratish kerak. Har bir shaxmat dars hech bo'lmasa ushbu tematikani (debyutlar nazariyasi, endshpil prinsiplari, mittil'shpil' strategiyasi va hokazolarni) yaxshiroq tushunib olishga yordam beruvchi bitta muhim momentga ega bo'lishi lozim.

Shuningdek ko'rsatmalilik tamoyiliga asoslanish samaralidir. Gapni ko'p odamlarda barcha xotira turlaridan eng samaralisi ko'z xotirasi ekanligidan boshlaymiz, chunki odam dunyoni (o'rtacha 85%) ko'z yordamida biladi. Shuning uchun "jonli his qilish"ga principal ahamiyat beriladi. Ilmiy axborot ma'lumotlariga qaraganda, ko'rish vositalari ko'magida insonning umumiy idrok etish qobiliyati oshishi, xotira hajmi esa hatto 55%ga o'sishi mumkin ekan.

Informაციyalar nazariyasi ma'lumotlaridan inson xotirasi operativ, qisqa muddatli va uzoq muddatli xotiralarga bo'linishi ma'lum. Odam cheklangan hajm va asrash vaqtiga ega operativ xotiradan o'ziga zarur ma'lumotlarni olib, ularni ko'rsatib o'tilgan boshqa ikki xil xotiraga uzatadi. Xuddi shu operativ xotira mexanizmlari tufayli shaxmat tafakkurida debyut va nazariy tayyorgarlik amalga oshadi. Uzoq muddatli xotirada maxsus debyut variantlari (debyut repertuari) endshpil' va mittelshpil' strategiyasiga oid ma'lumotlar, taktik vositalar saqlanadi.

Faraz qilish mumkinki, uzoq muddatli xotirada "pozitsiyaviy did" deyiladigan narsa, shuningdek, intuisiya ham saqlanadi. Yuqorida aytib o'tilganlardan ko'rinib turibdiki xotira va idrok shatranj (shaxmat) o'yini jarayonida muhim ahamiyatga ega. Masalan, aynan kichik maktab yoshidagilarning hozirgi kundagi natijalari bularga yaqqol misol bo'la oladi. Bunday chempionlarimizdan Nodirbek Abdusattorov, Islombek va Javohirbek Sindorovlar ko'rsatgichlari bundan dalolat beradi. Shatranj o'yini jarayonida xotira va idrokning rivojlanish bolaning dunyoviy bilimlarini egalashida yaxshi samara beradi.

Adabiyotlar:

1. E.G'oziyev. Umumiy psixologiya. Psixologiya mutaxassisligi uchun o'quv qo'llanma. II – kitob. Toshkent - "Universitet" – 2002, 55-66, 61-62 betlar.
2. Shaxmat nazariyasi va amaliyoti. Ya. B. Esterin tahriri ostida. T: "O'qituvchi" 1987yil, 14-16 betlar

Світлана Алмаш
(Мукачево, Україна)

ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Постановка проблеми. Сучасний період розвитку суспільства, оновлення всіх сфер його соціального та духовного життя потребують від вищої школи якісно нового рівня підготовки спеціалістів. Якість підготовки фахівців значною мірою залежить від багатьох соціально-психологічних і соціально-педагогічних чинників, серед яких мотивація, її сила та структура.

Мотивація, як один із факторів активізації навчальної діяльності студентів, постійно перебуває в полі зору вітчизняних і зарубіжних психологів та педагогів. Останнім часом активно досліджуються різноманітні аспекти професійної діяльності вчителів, однак практично поза увагою дослідників залишилося питання дослідження особливостей розвитку пізнавальної мотивації студентів під час навчання у вузі. Важливою умовою успішного професійного становлення майбутнього вчителя є розвиток його пізнавальної мотивації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволив установити, що мотивацію як психологічну категорію досліджували В. Асеев, А. Запорожець, Л. Божович, А. Кірсанов, С. Рубінштейн та інші. Мотиви навчальної діяльності розглядали Г. Щукіна, Ф. Савіна, В. Ільїн, Ю. Шаров. У роботах Ф. Іващенко, В. Ядова вивчалися мотиви трудової діяльності. А. Вербицький, М. Данилов, О. Федорова, М. Махмутов досліджували різні засоби впливу педагога на розвиток мотивації та потреб тих, хто навчається. Вивченню різних аспектів розвитку пізнавальної мотивації студентів присвячені праці багатьох відомих психологів та педагогів, зокрема, таких як: М. Ашибор, А. Вербицький, В. Вергасов, М. Кларін, В. Козаков, В. Ляудіс, С. Смирнов, Д. Чернилевський, А. М. Алексюк, С. І. Архангельський, В. М. Вергасов, В. М. Володька, С. І. Зінов'єв, В. Я. Ляудіс, Р. А. Нізамова, В. А. Семиченко, Л. С. Виготський, В. В. Давидов, О. М. Леонт'єв, Н. В. Мен-чинська, О. Г. Мороз, Л. Г. Подоляк, С. Л. Рубінштейн, В. І. Юрченко та інших [1, с. 93]. Проте проблема формування мотивації навчальної діяльності студентів залишається недостатньо дослідженою, хоча і надзвичайно важливою актуальною.

Мета статті (постановка завдання). З огляду на актуальність і недостатню розробленість проблеми метою статті є: дослідити психологічні особливості розвитку пізнавальної мотивації студентів. Згідно з метою були сформульовані наступні завдання дослідження: з'ясувати особливості впливу пізнавальної мотивації на формування професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів; провести емпіричне дослідження; здійснити обробку результатів проведеного дослідження із використанням методів математичної статистики та їх якісну інтерпретацію.

Результати дослідження. Для дослідження мотивації студентів, нами була проведена методика визначення рівня домагань (В. Гербачевського). Методика дозволяє виявити опорні мотиви, завдяки яким відбувається залучення «Я» індивіда до тієї або іншої діяльності та формування його рівня домагань, а

також ролі різноманітних когнітивних і регулятивних процесів, що складають разом із мотивами внутрішній механізм домагань. Експериментальну групу склали студенти Мукачівського державного університету. Наше дослідження проводилося на двох різних вибірках: перша – це студенти майбутні педагоги, які навчалися за традиційною системою навчання - студенти п'ятого курсу (далі випускники (ТН)); друга – студенти, які навчалися за інтерактивними технологіями (з великим обсягом різних видів практик) (далі випускники (ІН (ПО-2сп))).

Аналізуючи отримані результати за методикою В. Гербачевського можна спостерігати наступні тенденції:

- На останньому місці за значущістю компонентів мотиваційної структури знаходиться компонент «Прогнози оцінок діяльності суб'єкта», Зокрема, для студентів п'ятого курсу $X_{\text{сер}}=10,27$, а для студентів ПО-2сп - $X_{\text{сер}}=10,74$ при $X_{\text{норм}}=12,55$. Це негативне явище, оскільки вміння прогнозувати майбутню діяльність, співставляти можливі затратені зусилля з очікуваними результатами є запорукою її успішного виконання.

- В межах норми знаходиться значення компонента «Ядро мотиваційної структури» для студентів ПО-2сп, зокрем, $X_{\text{сер}}=14,88$ при $X_{\text{норм}}=14,81$. У студентів п'ятого курсу дана складова мотиваційної структури супроводжується відхиленням від норми в напрямку спадання - $X_{\text{сер}}=14,15$. Це можемо проінтерпретувати залученням студентів скороченої програми до інтерактивного процесу, який спонукає до активної цілеспрямованої діяльності, зорієнтованої на результат. Зокрема шкала «Мотив зміни діяльності» - $X_{\text{сер}}=15,74$ ($\sigma=3,25$) при $X_{\text{норм}}=11,17$ ($\sigma=3,12$) та «Значущість результатів» - $X_{\text{сер}}=13,09$ ($\sigma=1,83$) при $X_{\text{норм}}=11,88$ ($\sigma=2,90$) характеризується відхиленням від норми в напрямку зростання, що свідчить про формування у досліджуваних осіб процесу професійного самовизначення.

- У студентів обох груп високі результати за шкалою «Складність завдання», зокрема, для студентів п'ятого курсу $X_{\text{сер}}=21,66$ ($\sigma=4,23$), а для студентів ПО-2сп - $X_{\text{сер}}=22,61$ ($\sigma=5,06$), при $X_{\text{норм}}=8,35$ ($\sigma=2,46$). Це свідчить про готовність студентів до зіткнення з можливими труднощами професійної діяльності, однак низькі результати за шкалою «Оцінка свого потенціалу», для студентів п'ятого курсу $X_{\text{сер}}=11,26$ ($\sigma=2,59$), а для студентів ПО-2сп - $X_{\text{сер}}=13,86$ ($\sigma=1,39$), при $X_{\text{норм}}=15,20$ ($\sigma=2,95$) можуть стати причиною демотивації у досягненні цілей при виконанні завдань. Як видно, по даній шкалі нижчі результати у студентів п'ятого курсу, що є негативним проблемним фактом, адже вони максимально наближені до професійної діяльності.

Узагальнюючи отримані результати дослідження особливостей розвитку мотиваційної складової готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності, слід констатувати, що на останньому місці за значущістю компонентів мотиваційної структури досліджуваних знаходиться компонент «Прогнози оцінок діяльності суб'єкта», крім того даний компонент за роки навчання характеризується тенденцією до зниження та відхиленням від норми у напрямку спадання. Негативне забарвлення даного явища детермінує студентів прогнозувати майбутню діяльність, співставляти можливі затратені зусилля з очікуваними результатами, що призводить до неуспішності її виконання загалом. На особливу увагу заслуговує компонент «Ядро мотиваційної структури особистості», зокрема, у випускників (ТН) дана складова мотиваційної структури супроводжується відхиленням від норми в напрямку спадання, а для випускників (ІН) знаходиться в межах норми. Це інтерпретуємо залученням студентів випускників (ІН) до інтерактивного процесу, який спонукає до активної цілеспрямованої діяльності, зорієнтованої на результат. Негативною тенденцією відхилення від норми характеризується компонент «Оцінка свого потенціалу» В цьому випадку наявний дестабілізуючий фактор процесу розвитку професійного самовизначення, що, у свою чергу, може стати причиною демотивації досягнення намічених цілей.

Таким чином, відмова досліджуваних від яскраво вираженого центру «Я» та поліцентричність власних намірів загалом є причиною невираженого мотиваційного полюсу у майбутній професійній діяльності випускників (ТН). Водночас скерованість випускників (ІН) на основні мотиваційні фактори є причиною вираженої мотивації успіху, що безпосередньо є рушійною силою розвитку готовності до професійної діяльності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, важливою умовою професійного становлення майбутнього вчителя є формування його пізнавальної мотивації. В процесі дослідження ми дійшли висновку, що зміни в мотиваційній структурі студентської молоді потребують перегляду та впровадження нових форм та методів роботи у вузі. Що і є перспективою нашого дослідження. Особливо це стосується навчання студентів-випускників. Адже високий професіоналізм у педагогічній роботі є результатом сформованості мотиваційної сфери, яка визначає поведінку та спрямованість в професійній діяльності.

Література:

1. Васильев И. А., Магомед – Эминов М. Ш. Мотивация и контроль за действием / И.А. Васильев, М.Ш. Магомед – Эминов. – М., 1991. – с. 125.
2. Майсеров К.І. Роль мотивації у формуванні професійної компетентності особистості / К.І. Майсеров // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – 8. – с. 8-16.